

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEKOMITEE, REKTORAADI, KONSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE KÄÄLEKANDJA

Nr. 23(1103)

Reede, 30. september 1983

XXXV aastakäik

Mitte just igapäevane pilt. Nüüd saab kartul salve suksutagi. Aga inimesteta mitte. Ka tudengite abi on kolhoosidele-sovhoosidele igal sügisel ära kulu- nud. Ja ka meie instituudi tudengite abi. Juba kuu aega on rebased kartuli- maal mütanud ja kindlasti ennast väarikate noppijate- na näidanud.

Töötatud on 9. Mai-nime- lises kolhoosis Paide-mail, aga mujalgi.

Kartulid kartuliteks, eks neid ole nüüd aega koori- da, keeta ja praadida küll (küllap nende maitsegi re- bastel suus kaua värskel), nüüd tahab kool oma saada. Ja koolilegi tuleb oma anda. Seda kõike pole su- gugi vähe ja mõnikord võid ehdale küll kartulikoormat vedava neljajalgse tundu- da.

Aga meie rebased raskusi ei karda. Nemaad on töös karastunud.

Kartul koolikottil!

AUTASUSTAMISI

Aktiivse ja kohusetruu töö eest Paide rajoonis 1983. a. töösüvel said EKP Paide Rajoonikomitee ja Paide Rajooni RSN Täitevkomitee tänukirja järgmised Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva Kesk-Eesti regiooni malevlased, TPI üliõpilased:
AARE RANDMA, regiooni komandör
TIIT KUULI, regiooni peainsener
AUGUST KULL, Esna rühma komandör — komissar

INDREK SIIGUR, Pärnurne rühma meister.

Tubli töö eest 1983. a. viljakoristusel said EKP Paide Rajoonikomitee ja Paide Rajooni RSN Täitevkomitee tänukirja järgmised TPI üliõpilased — teraviljakombaineriid:
ARMIN LAIDRE
AIN TOOMEL
HEIKI GROSS
RIHO OLVET

HEIKKI SASSIAN ja nende juhendaja **ANTS VEERE,** Türi Näidissovhoostehnikumi vaneminsener.

Tubli töö eest loomakasvatuses 1983. a. süvel said EKP Paide Rajoonikomitee ja Paide Rajooni RSN Täitevkomitee tänukirja järgmised TPI üliõpilased:
MARET HAIDAK
REGINA NEFJODOROVA.

KROONIKA

* **ANTI VIKNA** — keemiateaduskonna prodekaan. Sündinud 3. märtsil 1944. a. Tartus. Lõpetanud TPI 1968. aastal. NLKP liige aastast 1968. Keemiakandidaat.

* **AINO KANN** — toiduainete tehnoloogia kateedri juhataja. Sündinud 9. septembril 1937. a. Tallinnas. Lõpetanud TPI 1961. aastal. Dotsent.

* **ADO KÖSTNER** — orgaanilise ja biokeemia ka-

teedri juhataja. Sündinud 13. juunil 1934. a. Tallinnas. Lõpetanud TRÜ 1957. aastal. NLKP liige aastast 1966. Professor, tehnikadoktor.

* **ENN VELMRE** — elektroonika kateedri juhataja. Sündinud 17. augustil 1937. a. Tartus. Lõpetanud TPI 1960. aastal. Dotsent, tehnikateaduste kandidaat.

* **PRIIT KULU** — metallide tehnoloogia kateedri ju-

hataja. Sündinud 13. veebruaril 1945. a. Põltsamaa rajoonis. Lõpetanud TPI 1968. aastal. NLKP liige aastast 1970. Tehnikakandidaat.

* **LIIA SMOLJAK** — marksismi-leninismi kateedri juhataja. Sündinud 29. detsembril 1930. a. Kalinini oblastis. Lõpetanud Leningradi Riikliku Ülikooli 1954. aastal. NLKP liige aastast 1961. Ajalookandidaat.

ASTUGE RAHVAMALEVASSE!

Igal aastal, alates oktoobrist, on Oktoobri Rajooni RSN Täitevkomitee ja rajooni rahvamaleva staabi poolt kehtestatud tihendatud patrullreidide graafik. Sellega seoses on tekkinud vajadus nooremate kursuste üliõpilaste laialdasemaks kaasamiseks rahvamaleva töösse.

Vastavalt instituudi rektoradi ringkirjale 2. oktoobrist 1981 rahvamalevlaste töö paremaks korraldamiseks ja stimuleerimiseks on kehtestatud järgmine kord:

1. Iga rahvamalevlane peab õppeaasta jooksul osa võtma 5-8 reidist, s. o. 1 kord kuus, 4 tundi korraga.
2. Esimese kursuse rahvamalevlased, kes on õppeaasta jooksul osa võtnud kaheksast reidist, vabastatakse kaheks nädalaks suvemälevast; kuueteistkümneme reidi korral on täielik vabastus suvemälevast.
3. II-IV kursuse rahvamalevlased, kes on osa võtnud kuuest reidist, instituudi juures praktilisel olles vabastatakse miinitsa lastetoa ülesannetest.
4. Kõigile:
  - a) kaheksa reidi puhul, olenemata õppeedukusest (seadusega lubatud juhtudel), arvestatakse stipendium, samuti lisastipendium.
  - b) üliõpilastele, kes on 4 aasta jooksul osalenud vähemalt 30-nel reidil, pingerea koostamisel liidetakse keskmisele hindele 0,1 palli.

Teaduskonna rahvamaleva staabi ülem kannab üliõpilase ÜPP raamatuse hinnangu osa võtu kohta rahvamaleva tööst.

Rahvamalevlastel on vajalik tutvuda ENSV Siseministeeriumi ja Justiitsministeeriumi poolt välja antud «Rahvamaleviase meelepeaga» ja «Avalikkude korda kaitsvate ENSV vabatahtlike rahvamalevlaste põhimäärusega».

Informatsiooni saamiseks pöörduda teaduskonna prodekaani või rahvamaleva staabi ülema poole.

Rahvamaleva staabiülemad on:

ENERGEETIKATEADUSKONNAS insener H. Kalda elektrotehnika aluste kateedrist (tel. 472-736).

AUTOMAATIKATEADUSKONNAS insener U. Siitov (II-312B).

MEHAANIKATEADUSKONNAS M. Lepre peenmehaanika kateedrist (V-414).

KEEMIA TEADUSKONNAS teadur S. Kamenev (IV-123).

EHITUSTEADUSKONNAS vanemteadur T.-A. Kõiv (III-116).

MAJANDUSTEADUSKONNAS van.õp. E. Übi majandusmateemaatika kateedrist (tel. 474-393).

Instituudi rahvamaleva staap on kaadriõsakonnas, tuba 101, 102.

Vastuvõtuaeg 11.00-13.00.

TPI rahvamaleva staabi ülem
A. ALLEKOND

MARKSISMI-LENINISMI ÜLIKOOL ALUSTAS TUUD 28. SEPTEMBRIL TOIMUS AVAAKTUS. Teemal «NLKP Keskkomitee juur- nipleenum ideoloogiatööst ja kom- munistlikust kasvatamisest» rää- kis dotsent H. Valmu. NLKP vä- lispoliitilisest tegevusest ja kaasa- aja rahvusvahelisest olukorrast rääkis dotsent G. Hazak.

FILMIKLUBIS kuulati 27. sep- tembril muljeid Protvino filmi- klubi seminarilt. Tutvuti prantsuse filmikunstiga, vaadati A. Resnais'i filmi «Ameerika» onus.

Instituudi **KAMMER- KOOR** täiendab oma ridu ka sel aastal. Kui sul on tõsine tahtmine laulda ja seltsielu edendada, tule **ESMASPÄEVAL** või **KOL- MAPÄEVAL** kell 18.00 au- ditooriumisse AV-103 meie harjutamist kuulama ja oma häält proovima.

Kammerkoori juhatus

MUUSIKAMEHED JA -NAISED! TÄHELE- PANU!

ENSV rahvakollektiiv, **TPI PUHKPILLIORKE- TER** võtab **UUSI LIIK- MEID** vabadele kohtadele kõikidesse pillirühmadesse. Oodatud on noored **TRUM- MITÜDRUKUD**. Proovid **ESMASPÄEVITI** ja **NEL- JAPÄEVITI** kell 18.30 **LENINI PST. 15** (keldri- korrusel, kauplus «Riia» vastas).

TPI PPO JUHATUS

TUDENG! SOOVID OPPI- DA GIIDIKI? SEDA VÕID TEHA KÄ OMA INSTI- TUUDIS. LÄHEMALT LOE 4. LK.

TÄNA LEHES:

- EÜE DRESDEN — 83 — 2. lk.
- VAIMUKEEL — 3. lk.

MALEVA MOSAIIK

IV REGIOON REGIOONIS

Sõna on Raudtee—83 staabil.

«Noorte Hääl» EÜE-s» number 6-st saame teada, et esmakordselt töötas 56-liikmeline vagunisajaatja rühm Tallinn—Moskva rongil 1973. aastal. On aasta 1983. Järelikult on raudteerühmal topelt juubelisüvi.

Staabit. Kaheksa aastat on siin töötanud Mari Suurvälgi (malevastaazi 13 aastat). Kuus aastat on raudteerühmas olnud Margarita Alliku. Nüüd on ta staabis. Juhtimine on siiski meeste kättes: aastatel 1981—83 on komandöriks Jaak Suurvälgi, kel malevastaazi kokku 10 aastat. «Uus hing» on staabis komissar Eduard Brindfeldt, kel käimas kolmas maleva-aasta.

EÜE komandör MADIS KALLION: «Tore on see, et välja on kujunenud kindel juhtkond: Mari ja Jaak Suurvälgi, kel ka juba kindel aktiiv üle vabariigi. Arvan, et sellise rühma tegevus peab kindlalt jätkuma ja tahaks loota, et juhtkond jääb samaks, sest raudtee peensusi ühe aastaga (loe: paari kuuga) näi selgeks ei saa, et rahul oleks raudtee juhtkond ja malevlased teegi.»

Komandör Jaak Suurvälgi:

«Komplekteerimine on probleem. Suurt valikut meil polegi. Aga manguda kah pole vaja. TPI energeetikateaduskonna poisid tulevad lausa gruppide kaupa. Vahel on nii, et tullakse siia perfodega, aga siis vaikselt loobutakse. Sel aastal on «kadujaid» mõnikümneks. Rühma suurus on 100 malevlast + 4 staabi liiget.

Ametlikult on meil kümme rühma, oleme koondrühma staabiks. Igal rongirühmal on oma komandör ja staap ning rühmgi on umbes sama suur kui ehitusmalevas.

Meie rühma pääsemiseks peab läbima 40-tunnised õppused. Vagunisajaatja peab tunema piletimajandust ja ka vaguni ehitust. Ja ohutustehnikat. Vagunitäis varustust ja sõitjate teenindamine — kõige eest vastutatakse.

Käia tuleb ka meditsiinilises komisjonis. Kursused lõpevad eksamiga. Aprillis on proovisõit vana, kogenud vagunisajaatja kõrval.

Juulis töötas meil 130 inimest. Mõned pole üksteist näinudki. Rongirühm, mis parata. Rühmi on nõrgemaid, on tugevamaid.

Nagu malevas ikka. Arvan, et rühma peaks komandör kevadel ise komplekteerima. Hea oleks, kui rühma tuumikki end ise välja pakuks ja rühma kokku ajaks. Asjal oleks hoopis teine minek.»

Komandöri asetäitja Mari Suurvälgi: «Mis liigub, see kulub ja inimesed kuluvad siin eriti kiiresti.

Materiaalne vastutus on meil suur (10 tuhat rubla maksab ainult vagun) ja asjad kipuvad kaduma. Mõned malevlased aga ei saa aru, miks nad peavad vastutama ja maksma, kuigi nad ise kaotanud pole. Suhtlemisega on raskusi, seda ei õpetata kušagil. Inimene tuleb Moskvast, ta on linnast väsinud. Rongi tulles tahab ta kõhe kõike paremat: sooja teed, alumist nari, kallimaga kahekesi kupeesse. Vagunisajaatja peab leidma pikka meelt, et olukorda viisakalt lahendada. Rühma algusaastail oli enamus malevlasi tehnikumidest, vaid 15% olid tudengid. Nüüd on tehnikumipilasi ainult 30%. Tehnikumide komsomolkomiteedes jäävad perfoed kušagile pidama. Poleks otsimas käinud, oleks veel vähem olnud.

Esimesel aastal poisse põlnud,

teisel aastal oli kolm poissi, nüüd 38% malevlastest.

Hea pole see, et inimesed elavad meil eraldi. Väga raske oleks aga 130. inimest koos toidlustada. 1980—81. aastal tegime eksperimenti, elasime kahe brigaadiga Kõnnu kolhoosis. Tegime sõidust vabal ajal heina ja teenisime toidureka. See eeldab aga transporti, põhitööst vabu inimesi peaks ka rohkem olema.

Apsude eest pole keegi kaitsnud. Eriti staabis. Tüdrukud kolistasid ühest reisist teise, said normtunnid täis ja — lõpp. Ajaliselt peab aga olema kaks kuud graafikust kinni pidades. Kui normtunnid täis, siis inimest kinni pidada faktiliselt ei võta. Nii aga ei saa, sest rongid lähivad sõitu juu iga päev, saatjaid on neile kõigile vaja.

Mureks on, et meil pole täistudengibrigaade. Pole lisarongi, mis seda võimaldaksid. Ja vanu oljaid ei saa ka kõrvale nügida. Perspektiiv 1984. aastaks on roosilise: Suvine lisarong Tallinn—Moskva nr. 508 sõidab iga päev, küllap saame täisbrigadigi. Rongi pea- ja sabasaatjal peab olema 2 aastat staaži, siis sooritatakse eksam. Sellise eksami oleksid võimelised edukalt sooritama ka tudengid.»

Komissar Eduard Brindfeldt:

«Mõtteis on teha raudteerühmale sõsarühm, mis hakkaks tööle restoranvagnites. TPI ühiskondliku toitlustamise eriala tüdrukutega on räägitud, nad on sellega väga nõus. Saaksid praktika sooritatud ja malevas ka olla. Kooskõlastama peab sel juhul TPI-ga.»

Mari Suurvälgi: «Komandöeringurong. Raudteemalevlaste unistus. Saab kaugel sõita, kaksikümne päeva kuni kuu aega. Lisatasu, 18-liikmeline brigaad, kogu aeg ollakse koos. Nõukogude Liidu kaugemaa rongides organiseeritakse isegi kringsepatöökodasid, joonistusvõistlusi lastele, jutustatakse mudilastele muinasjutte. Meil seda võimalust ei ole. Järgmiseks aastaks planeerime malevarongides spetsiaalsed raadiosaated.

Sel suvel silmapaistnud malevlased valime järgmisel aastal gruppide juhtideks. Loodame ka uutele liikmetele.

Hea näitaja on see, kui pooled malevlastest rühma tagasi tahavad tulla. Siis on suvi läinud asja ette, pisik on hinges — see ongi korraldunud malevasuve tunnus.»

RAIVO LINNAS
MM-73

Tööpaik oli kaunis: vaade mägedele-õrgudele, eemal kõrgumas liivakivised kaljud. Okaspuu metsa alune pikk ja erkroheline hein säendas kaspeliskadest isegi keskpäeval. Töö: võitlus kooreüraskite vastu. Haiged puud laasiti, roogiti koorest puhtaks ja putukad hävitati kemikaalidega. Olime «brigaad üle metsa», metsamehed lubasid meid ka järgmisel aastal tööle võtta. Meie üksmeelselt töölembese rühma katsumused väärtsid III koha interlaagri sotsialistlikus võistluses.

Kohe algul anti meile ka laagri tööplaan, mis esmal tundus väga tihedana. Hiljem sai üritustel siiski valikuliselt osaletud ja asi kippus nadiks jääma. Iga päev oli ühiselamu keldris disko. Ühispilasklubis «Spirales» olid pidevalt suured õhtud jms. üritused suurele massile.

Kuna meie tööpäev oli võrreldes näituste-muuseumide ja kaupluste lahtiolekuaegadega (kella 18.00-ni) suhteliselt pikk, jäi meil piisavalt aega tegelda rühmasiseste asjadega. 6. augustil tähistasime koos laagri staabiga Eesti NSV Liidu koosseisu astumist; mõtlesime läbi tööasju, planeerisime väljasõite ja pidasime maha ka rühma-liikme sünnipäeva.

Kõigil rühmadel olid ka kohalikud vastuvõtvad rühmad, kellega koos töötati ja üritustel käidi. Meie vastuvõtjad olid kinnised ja omaette. Nii et — kogu programm tuli ise kokku panna. Aga võis ka olla, et tundusime ise liiga iseseisvatenä.

Dresdenis viibides linnas endas just palju ringi vaadata ei jõudnud. Ja nädalavahe-tused olid meil planeeritud rohkem ringisõitudeks. Esimese töönädala laupäeval ronisime mööda Saksi Sveitsi. Looduslikult lihtsalt võrratu pilt: võimsad mäed, metsad vaheldumas orgudega, pistuhoovis kaljud. Seal selguski, et meie komandör on

õige matkaja: soovist meile võimalikult palju näidata sai läbi käidud turistidele kolmeks päevaks mõeldud marsruut. Mis osutus ka võimalikuks, sest paik-konda iseloomustas täpne kaardistus. Vaatamata sellele täpsusele õnnestus meil teed lühendada ja ühest mägiõhest koolmekohalt läbi sumada. Pärast seda oli päris mõnus peaaegu püstloodis mäel röövlikoobast vallutada ja siis jäiseid puid emmades alla lohiseda. Suur elamus oli sõit suslaga (väike rong kitsarööpmelisel raudteel).

Ühel tööpäeva järgsel õhtul sõitsime laevaga mööda Elbet: teletorn, Pillnitz'i loss, «sinine irve» (sild Elbel, mis eemalt paistab sinisena). Täiesti olemas oli ka kuu.

Paari päeva pärast käisime Pillnitzis ka mööda maismaad ära: kui lossi sõitsime, astus trammi ka priutpaar (kes ütles, et õnnepaleesse sõiduks peab võimalikult esinduslikul neljarattaline olema?)

Teise töönädala lõpul sõitsime portselanilinnas Meisenisse. Portselanimuuseumisse võidki jada: peened saalid, vitriinides kõikvõimalike nikerdustega suurt tööd ja vaeva nõudnud esemed. Tutvusime ka manufaktuuris kogu selle kenaduse valmistamise tehnoloogiaga.

Järgnes kultuuriprogramm, tööandjatega saime ühele poole ja edaspidi lihtsalt sõitsime ringi. Varasem programm nägi ette sõidud Leipzigi, Rostocki ja Berliini. Toetudes komandöri teadmistele muutisime seda omapäi, sest pole ju tõesti m. tet viia inimest Läänemere äärest Idamere äärde. Kultuuriprogrammi läbiviimiseks andis vastuvõttev pool kaks giid-saatjat.

20. augustiks jõudisime Leipzigi. Vaatasime linna siit ja sealt, ka Karl Marxi nimelise ülikoolihoone (kujult avatud raamat) 29. korruse vaateplatvormilt.

Omamoodi jõuetuks tegi messilinnas võimas raudteestõlm, põgusa pilgu heitsime messihoone-tele, ära käisime rahvaste sõja mälestusmärgi tipus ja Thomas-kirches orelikontserdil. Vaata-

mata ei jäänud ka loomaaed, mis kannatab välja võrdluse kultuuripargiga. Laste mängu-väljakud, palju jalutamisruumi, lütaiimi, pinke, muusikat ja söögikohti. Ka loomad olid paigutatud lahedalt, kohati tekkis illusioon, et mingeid piirdeid ja tõkkeid polegi. Meelde jäi ka Auerbachi keldri piltkujundus.

Edasi süngemasse maailma — Buchenwaldi...

Weimari programmis oli Goethe aiamaja, Liszti maja ning Goethe ja Schilleri majade külastamine. Veel mahtus sellesse päeva väike ja sümpaatne linn — Erfurt.

Põikasime sisse M. Lutheri sünnilinn Wittenbergi, siis läks sõit Wernigerodesse, nukumajade linna. Meie rahvas käis ja vahtis maju, unustades kutsuvad reklaamide kaupluste vaateakendel. Omaette vaatamisväärsus oli selle linnakese raekoda, eemal mägedes kõrgus feodaalloss (nüüd muuseum). Mulle meeldis just baroki ajastu interjööri.

Matk Baumanni koobastes. Harukdaselt kõitev vaatepilt: maa-alune peegelsile järve. Koopas oli hea akustika. Ridamisi seisid istepingid, kuid targu loobusime jalgade puhkamisest — koobastes oli sooja vaid +7°.

Väkelinnast Thalest sõitsime kõisraudteel üle metsa- ja kaljudeseguse põhjatu oru Hexentanz-platsile (noidade tantsuplats) kurikuulsal Waltburgi (õl).

Magdenburgis nautisime rannamõnuseid.

Üpris omapärase kujundusega roheline väkelinn oli Potsdam. Muidugi sai käidud kuulsas ajaloolises paigas Cecilienhofis, kus kirjutati alla Potsdami leping. Siis kõitis meie meeli San Souse (loe: ilma muredeta, kohustustest vaba) loss ja ümbritsev park purskkaevude, naaberriiside jm. abiehitiste, parkide ja aedadega.

Berlin-Treptowi park. Võimsalt kõrgub üle platsi monument — last hoidev sõdur, talanud jalga alla haakristi. Kahel pool leinakaskede allee, pea langetanud sõdurid, leinav ema...

Berliinis käisime ka ujumishalli uudistamas. Eresinine vee-ga basseini, dušid, saunad (ka perekonnasaunad), rulluisuväl-

jak, mis lõpeb pargis puude vahel, kohvik. Hall ise oli klaasist. Meeldiva sise- ja väliskujundusega.

Juba 30. august. Taas Underden Lindenallee, Brandenburgi väravad, Humboldti nimeline

Suur kojuigatsus, samas soov olla veel veidi koos. (Tüüpiline maleva lõpud, mil kaaslastest ja sisseharjunud keskkonnast kahju lahkuda.)

Tagantjärele tundub, et lahe ja asjalik suvi oli. Võib-olla just

Wernigerode raekojaplats.

Martin Lutheri mälestussammas

üllikool, riiklik raamatukogu, ooperiteater.

Rongi väljumiseni on jäänud kolmkümmend minutit. Viivuks peatud Alexanderplatsi tuledes purskkaevu juures. Mõtted tagasi 30. juulile, kus terve suvi veel suur küsimärk. Silme eest käivad läbi paljud nähtud paigad, seigad, töö, rühmakaaslased.

tänu neljateistkümmele rühmakaaslasele ning sellele, et rühma juhtimine toimus kindlalt kael. Aitäh teile, komandör Rood ja teised.

ANNELI KUUS
EÜE DRESDEN—83
KOMISSAR
ALAR MÄE fotod.

VAIMUKEEL

VÄIMUKEEL. MIS IMELINE KEEL. SELLES VÕIB RÄAKIDA IGAÜKS, KES TAHAB JA JULGEB. KA SUNN, OMA AJALEHES. OODATUD ON LUULETUSE, JUTUKESED, ARVAMUSEVAALDUSED JNE. ERKSAT VAIMUTABAMIST.

***

Sa põgened räpaste müüride eest, hallist tuimusest läbi end, murrad, juba mõndagi mäletad läbitud teest ja tahad vaid võita või surra.

Üks legendik terendab kauguses, ees, sealt tulevad valgus ja soojus, su süda läeb lõhki, on silmaaki vees, ent peagi ka päike lööb käega.

Siis pimedas eksled, on tundmatu tee, kuid sisimas pesitseb lootus seda turvalist lagedat leida.

Vaevu ajus veel miilavad mõtete söed ja kustuvad, see on su saatuse ning selle eest end sa ei peida.

***

ÕO LINNAS

Aeg hiline, üks tuttav jahaast, tuhatooisid hõõgub sigaret, kaugemal just paugutati ust, kraanist tilgub vähehaaval vett.

Määliitsused väljas, vaikus tabades ööl on hallivõitu, tuhmid toonid. Neelad kehvi (musta, suhkru) veri voolab aeglaselt su soontes.

Hiljem vähkred sängis, tanned üksindust, otsid kedagi, niasama, kohatäiteks. Kõige tähtsam on su enda vabadus, miski kolab totraalt tolles väites.

TÖNU TOMBERG
AK-51

Kuus. Eelmine oli üks. Kas tõesti tuleb «minu troll» täna jälle viimaseks? Üha tihedamini hakkab pilk jääma kellale. Varutud 35-st minutist on alles jäänud 30. Täpselt poole tunni pärast kõlavad kaks plaksu, mis tähendavad, et kell on saanud 20.30 ja algab järjekordne trenn. Rivistus ja kummardus ballettmeisterile. On kombeks, et trenni ei hilineta.

Sealt ta veerebki, see oodatud troll number kolm. Pilk kellale. Jääb veel isegi väike ajavaru, et täpselt jõuda. Üksed plahsatavad kinni, troll veereb üle võidu väljaku.

Algas uus õppeaasta ja koos sellega ka uus trenniaasta. Ansambli «Kuljus» tavaks on koguneda septembrikuu esimesel trennipäeval. Sel aastal kohtusime 2. septembril instituudi spordihoones. Esimene trenn. Taaskohtumised üle pika suve, õnnitlused sünnipäevalastele, uudised, muljed.

Pidurikrigin väljas. Troll nõksatab ja seesolev rahvahulk liigub üheskoos ettepoole. Üks üleannetu poisike oli punase tule all üle tee jooksnud. Teekond jätkub. Troll jõuab takso-pargi ristmikule.

Jälle trenni. Nii on see olnud juba instituuti astumisest saadik. Algul käisime koos kaks korda nädalas, viimased kolm aastat juba kolm korda nädalas. Iga esmaspäeva, kolmapäeva ja reede õhtuks on tegevus olemas. Aga teised huvitavad üritused ja tegemist nõudvad tööd? Vastus on üks — väljaspool trenni-aegu. Trennist puudumine tähendaks ju kogu kollektiivi töö häirimist ja ka ise jääd ilma uuest, mis selles trennis õpetati. Pärast on aga sulle vaja teha eraldi järeleaitamist.

«Palun komposteerige» ulatatakse sõidutalong. Kompostriplaksatus ja viisakussõnad. Pilk libiseb trolliaknast välja. Teisel pool seina on alanud väike vihmamasaadu.

TROLLIS TRENNI

Troll on rahvast täis. Kõik rutavad koju, mina aga mitte.

Eelmise aasta esimest trenni sai põnevusega oodatud. Olin Olavi Pihlamäe käest kuulnud, et meie ansambli ootavad ees pikemad sõidud. Ootasin täpemat informatsiooni. Reise oli neli. Lähim Riiga, kaugeim Tjumeni oblastisse. Veel Murmanskis oblastisse ja Rumeenia Rahvavabariiki. Eelmine aasta oli kontsertide poolest «Kuljusel» rekordiline. Ühtekokku käidi esinemas 70-nel korral. Peale selle leiab kroonikast veel 72 trennivälisest üritusest. Hakkad tahtmatult arvutama, kas jätkub igaks päevaks aastaks mingi «Kuljusega» seotud päev ja

leiad, et jätkub. Kui liita kokku kõik kontserdid, üritused, trennid, läheneb päevade arv kindlasti 365-le.

Küsid endalt, kas ajast kahju ei ole. Juba kollektiiv on selline, et lausa kutsub trenni — igavust tunda ei saa.

Troll teeb järsu pöörde ja keerab suure hooga sisse Ehitajate tee peatusesse. Fikseerin aja. Ajavaru on täpselt seitse minutit. Tuleb kiirustada. Pistan spordihooone poole jooksu. Tempot sunnib peale ka vihm, mis vahepeal kaunis tihedaks muutunud. Niisiis — lausa joostes trenni.

REIN KIVIMÄE
LR-91

Eks tundu lihtsana? Aga kui palju vaeva...

mustad kassid ja ämblikud
miks te vihkate neid
loobite kividega
lõmastate
kägistate
Raevoja platsil
verised kivid
surma vaid soovid
inimene
mustad kassid ja ämblikud
õnne ju toovad

***

ei maksa kurta
elu rõõmukarikatest joogem
las olla elu meis
ja meie elus eneses
mis tuleb homme?
päike soe ilm tuulet
ja pärastlõunal vihm
et rohi kasvaks
siis hurmaa õhtu
öö tumm ja keeletu
teeb elu õnnelikuks meid
ja meeletuks

***

IDÜLL

lilli fääs on aed
lapsi täis on toad
kõrged valged laed
õlle kõrval oad
vaikset minu õlal
kalli kaasa pea
rüüpan lõksu õlut
oad on tõesti head

TUNNE

kiresööstude vaikivast lembusest
sina silmadest iharast embusest
tahaks sonida salaja sosinal
kausa koduse kähara kastani all

MUST-VALGE MÖTE

kui hakkad mõtlema mida on ses elus
näen nii palju head et hakkab valus
kui silmus soonib mu siidjat kaela
ei teagi mis teha kas nuta või naerda

ILMI BINMAA
KÜ-91

A. B. E. S. T. E. R.

Kellelgi polnud aimugi, kus asub Tundmatu Ülikool, veel vähem teati sellest, mida seal õpetati. Seal asus teaduskond, kus oli kakssada veidrikku ning paar tuhat mujale sobimatut üliõpilast, sellelaadseid, kes jäävad tundmatuks nii kaua, kuni nad kas saavad Nobeli preemia, või astuvad esimese inimesena Marsile. Tundmatu Ülikoolis õppinu avastate kohe, kui küsite temalt, kus ta koolis käis. Kui te saate oma küsimusele kõrvalepöörilise vastuse, nagu «Riiklikus», või «Oh, sellast koolist ei ole te nagunii kuulnud», siis võite kindel olla, et teie ees seisab Tundmatu Ülikooli lõpetanu.

***

Ühel varasel õhtupoolikul hakkas Henry Hassel oma kontorit, mis asus Psühhoosilise psentris, koju minema. Ta jalutas läbi kehakultuuri askaadi, et imetleda trofeid, mis olid askaadis välja pandud Tundmatu Ülikooli võistkondade võitude auks. Sellisteks edukateks spordialadeks olid: Strabism, Ohksioon ja Botulism. (Hassel oli olnud kolmel aastal Frambööria üksikmängu meister.)

Ta jõudis koju, astus trepist üles, tormas rõõmsalt tuppa ja avastas oma naise teise mehe embuses.

Ta naine, armas, leegitsevalt punaste juuste ja mandlilimadega kolmekümne viie aastane olevus, oli mingi tüübi, kelle taskud olid täis pamfleite, mikrokaarte ja muud kola, mis iseloomulik Tundmatu Ülikooli tüüpe, embuses. Embus oli nii tugev, et kumbki ei pannud tähele Henry Hasselit, kes neid hallist jõllitas. Nüüd mainime, et Hassel kaalus 190 naela. Ta oli lihaseiline ja taltsutamatu. Oleks olnud lapsemäng lahutada naine armukesest ning, pidades silmas otest ja vahetus eesmärki, ta elu lõpetada. Kuid Henry Hassel oli geenius ja niiviisi tegutseda ei võinud.

Ta tõmbas sügavalt hinge ja läks aeglaselt nagu kaubarong oma laboratooriumisse. Avas laeka pealkirjaga «DUODENUM» ja tõstis sealt välja 45-kalibrise revolvi. Seejärel avas ta hulga teisi laekaid, mis olid veelgi kummalisemalt tähistatud ning monteeris kokku mitmed aparaadid. Täpselt seitsme ja poole minuti jooksul (misugune oli ta viha) pani ta kokku ajamasina (misugune oli ta geniaalsus).

Professor Hassel asetas masina enda ette, sättis skaala aastale 1902, võttis revolvi ja vajutas nupule. Masin tegi rikkis veevärgi häält ja Hassel haihtus. Uuesti ilmus ta nähtavale Philadelphias, 3. juunil 1902. Hassel läks otse Walnut-streedit, asuva punastest tellistest loitud ja marmorist trepiastmetega maja nr. 1218 juurde ning helistas uksekella. Mees, kes nägi välja nagu kolmas vend Smith, avas ukse ja vaatas Hasselile otsa.

«Mister Jessup?» küsis Hassel lämburval hääl.

«Jah.»

«Kas teie olete mister Jessup?»

«Jah, olen.»

«Te tahate saada Edgari nimelist poega? Te tahate talle nimeks panna Edgar Allan Jessup? Seda teie kahetsasväärne Pöö — imetluse tõttu?»

Kolmas Smithi vennastest oli jahmunud: «Ma ei saa midagi, lestki aru, ma ei ole veel abiellus!»

«Te tahate,» ütles Hassel tigidalt. «Mul oli ebaõnn abielluda teie pojatütre Gretaga. Vabandage mind.» Nende sõnade juures tõstis ta revolvi ja laskis maha oma naise vanaisa.

«Ta lõpetas eksisteerimise,» pomises Hassel, puhudes eemale revolvi tühjast suitsu. «Ma olen poisimees. Nüüd võin abielluda ükskõik kellega... Jumal küll! Kellega?»

Hassel ootas kannatamatult ajamasina automaatset tagasikutset. Siis oli ta taas laboratooriumis. Hassel tormas elutuppa. Seal oli ta naine sama mehe käte vahel.

Hassel seisis nagu välgust tabatud.

«Nii see on,» urises ta. «Perekondlik truudusetuse traditsioon. Hüva, ma taipan. Mul on teisigi vahendeid.» Hassel naeris kummedalt ning saatis end tagasi aastasse 1901, kus laskis maha Emma Hotchkissi, oma naise emapoolse vanema. Naasnud jälle oma aega ja koju, avastas ta oma punapäise naise endiselt võõra mehe embuses.

«Kuid ma ju TEAN, et see vanamutt oli ta vanaema,» pomises Hassel. «Ma ei saanud mitte märgata vanaema. Mis ometi, põrgu päralt, on läinud valesti?»

Hassel oli segaduses ja jahmunud, kuid kaugeltki mitte lõõdud. Ta läks tagasi oma kabinet, võttis telefonitoru ja valis Valejärelduste laboratooriumi numbri. Sõrmed tahtsid numbrikettaga aukudest välja libiseda.

«Sam?» ütles ta. «Siin on Henry.»

«Kes?»

«Henry.»

«Te ei õelnud täielikult.»

«Henry Hassel!»

«Oh, tere õhtust, Henry!»

«Räägi mulle ajast.»

«Ajast? Mmm...»

Simplex-multiplex kompuuter selgitas seda lühikese aja-vahemiku jooksul, mis kulvas andmete saamiseks. «Ahah, aeg. Aeg. Absoluutsus (1), Relatiivsus (2), Korduvus (3). Absoluutsus: periood, kontingent, kestvus, lakkamatus...»

(Järgneb.)

Tõlkinud TÖNU TOMBERG AK-52

VEEL KUUENDAST

Taas on koolisigis, tarkuste tagaajamise aeg.

Alati on vaimutarkuse juurde ka vaimuolu otsitud. Meie tudengeid on selles otsimises aidanud filmiklubi, kes tänäva saab täisealiseks — kaheksateistkümnenda-aastaseks. Kindlasti oli leidmisrõõme ka eelmisel aastal nähtud TPI VI filmifestivalist.

Kekku vaadati aasta jooksul ei vähem ega rohkem kui 80 kõikvõimalikku filmi, kõikidelt meie filmistuudiotelt. Ja nagu ikka, võeti kogu filmimaratoni kokku filmifestivali lõpuõhtul.

Näha võis kuu tükki pikka filmi, neist neli olid mängufilmid. Meenutagem: P. Urbla ja «Slager», kus nägime peaaegu kõiki meie paremaid ansambleid (kaasa arvatud väljamõeldud «Kookos»); suitsupilvedest fooniksina väljuvat O. Pihlamäe; veidi väsinud E. Himmat; kuulsime hulga mõnusaid showlugusid.

O. Neuland ja «Corrida» toob mõttesse R. Areni, R. Raave ja S. Luige kolmikpartii; loetud romaan tekitab lootusi; nähtud film viis aga raamatu riivli tagasõppidesse tolmuma.

P. Simm ja «Arabella — mereröövli tütar» tekitab vastukaja. Kriitikutel leidsid palju vigu ja mõdalaskmisi, lapsed olid rahul. Minul oli A. Ükskülast kahju, muudu olin laste poole peal. Filmi koloritsemis kuju oli vist ikkagi U. Kibuspuu.

Vanameister K. Kiisk esines voimsalt — «Nipernaadi» oli mouskius imeilusast Eesti-maast, tema kevadest, suvest ja sügisest. Avati silmad ja öeldi vaatajale — vaata, siin on Sinu väike kooma, siin leidub Sinu jaoks veel veidi puhast õhku ja yett, roneust metsa ja ranulikke maakohti, kullaseid päikeseloojanguid ja sirendavaid hommikuid, vaata ja armasta oma maad. Nipernaadi on T. Kargi parim filmirool. Vaatajad olid rahul, K. Kiisk ka. «Nipernaadi» jäi festivalil napilt teiseks, olles aga parimaks mängufilmiks.

J. Määr ja E. Säde jätkasid oma teemat põllumees-maajärgus-tehnika. «Künnimehe väsimus» oli nii mõjus, et saal apoteeris. Julge, argumenteeritud kriitika oli täpselt paigas. Ja esikoht TPI VI filmifestivalil poldud ainuke. Ka teistel foorumitel pälvis J. Määri ja E. Säde linatõnu kõrge tunnustuse.

A. Sööt uurib endiselt inimest. Tema film «Detsent Seppo aparaadid» näitas suurepäraseid võimalusi, mis on olemas filmiste ravimeetodite tähistamiseks ja ka seda, kui paljude «kõrge» taga need võimalused veel seisavad.

Pikkade filmide konkurents oli tugev. Seda peegeldab ka hinnatõrkaala, madalaim keskmine hinne pikkadele filmidele oli 5,85.

«Väikese Hämarrata» konkurentsist said multikad kaksikvõidu. R. Raamatu «Põrgu» oli mõõrane E. Vihraldi tõlgendus. Saalis olid Soome kühalised plaksutused vaimustatut, ka ülejäänud auditooriumi aplaus oli pikk.

P. Pärn oli tavapärastel tugev ja tema «Kõnnurk» jäi näpilt teiseks. Esikohta väärinuksid mõlemad multifilmid.

M. Soosaar jätkas otsinguid kunsti keerdkäikudes. «Jaan Oad» oli tema Kanada reisi viili. Kui me vaid kõik mõistaksime oma kultuurilooliste väärtuste jäädvustamist (ja vajalikkust), võiksime ka tulevikus leida üllatavaid imesid endi keskel, tabada killukese sinist merd ja veidike puuraamis inimtundeid ja -arusaamu kesk vabrikukorstnate kollast suitsu.

On meeldiv mõelda, et meil leidub veel midagi lihtsat ja inimlikku — «Kassilaane» — tibatilluke maakool, ja «Hobuvärvad» — inimeste lugupidamine suksude kui vanade ja ausate abiliste vastu. On ju õige, et tehnika suurenedes tehnikaseerub ka inimene ise, muutudes luust ja lihast inimesest tundetuks masinaks. Et seda ei juhtuks, ongi meile vaja ilusaid, madalaid külakoole, kus lapseläbi võib hobust joonistada mitte piltide ja vanainimeste juttude järgi, vaid elusa, heinu krõmpsutava modelli järgi. P. Tooming ja S. Skolnikov suutsid meid selle üle mõtlema panna.

P. Urbla «Ruja» oli hea show-film, kus paigas nii muusika kui dünaamika, kõlama jäi laul «Eile nägin ma Eestimaad».

H. Drui «Koit ja Hämarrik» oli seevastu konarlik ja liiga pikk. Kuid võib ka olla, et mul endal on konarlik mõtlemine, andke andeks — mõnikord võib ka filmidest värsida.

«Hammasrattad» said jagatud. Festivalil osalenud muud žüriid jagasid oma auhinnad:

- Kultuuriministeerium — R. Raamat «Põrgu»
- ETV — J. Määr, E. Säde «Künnimehe väsimus»
- Eesti Kinoliit — K. Kiisk «Nipernaadi», J. Määr, E. Säde «Künnimehe väsimus»
- ELKNU Tallinna Linnakomitee — P. Tooming «Kassilaane»
- «Molodjož Estonii» — P. Puks «Põhjaviim»
- ERF — K. Svingsden «Pulmakindlustus»

- I «Suur Hammasratta»
- 1. J. Määr, E. Säde «Künnimehe väsimus»
- 2. K. Kiisk «Nipernaadi»
- 3. P. Simm «Arabella — mereröövli tütar»
- 4. A. Sööt «Detsent Seppo aparaadid»
- 5. O. Neuland «Corrida»
- 6. P. Urbla «Slager»

- II «Väike Hammasratta»
- 1. R. Raamat «Põrgu»
- 2. P. Pärn «Kõnnurk»
- 3. P. Tooming «Kassilaane»
- 4. H. Drui «Koit ja Hämarrik»
- 5. M. Soosaar «Jaan Oad»
- 6. S. Skolnikov «Hobuvärvad»
- 7. P. Urbla «Ruja»

A. ALLIKMAE

VI FILMIFESTIVALIL OSALENUD LÜHIFILMID

- 1. Disco B. Voloz jt. FA
- 2. Üiemlaul H. Sein
- 3. Metsade taia S. Keedus ETF
- 4. Väikelinn saarel M. Pöldre ETF
- 5. Vana meloodia O. Neuland ETF
- 6. Sõomahl M. Pöldre ETF
- 7. Paber tahab surra V. Kepp ETF
- 8. Veel on aega T. Lepp ETF
- 9. Sinise taeva all H. Drui ETF
- 10. Tee T. Elme TF
- 11. Jälle kevad A. Sööt TF
- 12. Feromoonid R. Maran TF
- 13. Tõnu Kaljuste täna H. Murdma TF
- 14. Tundmatuseeni muudetud maa O. Mailand FA

- 15. Rula-81 H. Jänes FA
- 16. Üks, kaks, kolm I. Glazistov FA
- 17. Mitte ainult leivast R. Musting FA
- 18. Infoetüüd I. Jerminin FA
- 19. Eesti raamatu ajaloost J. Järvinen, H. Tibar FA
- 20. Jalakäija maanteel A. Vasar ERF
- 21. Autode heitgaasid K. Klooren ERF
- 22. Moskvihi-Lux A. Vits ERF
- 23. Nõudepesuvahend «Vilva» A. Ruus ERF
- 24. Puuvilja keefir E. Spruit ERF
- 25. Klementi-nimeline kutsekool J. Saar ERF
- 26. Kaubamaja «Frunzenskaja» A. Karpenko ERF
- 27. Sirbist kombainini T. Juhkum ERF
- 28. Aiataõõrlistad A. Karpenko ERF
- 29. Metsapõiemine A. Looman ERF
- 30. Ohutu puhkus A. Sööt ERF
- 31. Omblustootmiskoondis «Krasnoje Znamja» ERF
- 32. «Dünamos» suusatama P. Simm ERF
- 33. Akvalangistile E. Pütnik ERF
- 34. Kuldehted J. Sillart ERF
- 35. Lõhnaõli «Pariis—Riia» J. Blukis
- 36. Suvevarustus «Dünamos» P. Tooming
- 37. Kosmeetika N. Sarubin
- 38. Ujuvad mänguasjad ERF
- 39. Mootorpaadid K. Svingsden ERF
- 40. Pesu pesumajja A. Karpenko ERF
- 41. Kvartskellad «Raketa» A. Vasar ERF
- 42. Komisjonikauplus «Apraksin Dvor» ERF
- 43. Kohvikann A. Ruus ERF
- 44. Hõrgutised forellist T. Tamm ERF
- 45. Krevetipasta «Ookean» A. Karpenko ERF
- 46. Tomatikaste A. Karpenko ERF
- 47. Pulmakindlustus K. Svingsden ERF
- 48. 2% kõhupiim A. Ruus ERF
- 49. Õpi meistriabi K. Saar ERF
- 50. Tulekahju televisioris A. Vasar ERF
- 51. Videomagnetofon «Elektronika» P. Simm ERF
- 52. Rätikud K. Svingsden ERF
- 53. Videomagnetofon «BM-12» A. Ruus ERF
- 54. Quo vadis U. Alasi FA
- 55. Trükitõõlised T. Aru FA
- 56. Pühapäev U. Keedus FA
- 57. Põlvest põlve J. Varus FA
- 58. Afotismiid FA
- 59. Seksuaalrevolutsioon H. Tibar FA
- 60. Vivat universitas H. Speek TF
- 61. Kärjapoiss on kuninga V. Kallaste TF
- 62. Põhjaviim P. Puks TF
- 63. Merameeste maa T. Kuzmin TF
- 64. Üks aasta 350-st L. Ilves TF
- 65. Munsikaad R. Sokman ETF
- 66. Vähemäng juulis I. Lään ETF
- 67. Aeg M. Soosaar TF

- TF → «Tallinnfilm»
- ETF → «Eesti Telefilm»
- FA → «Filmiamatöörid»
- ERF → «Eesti Reklaamfilm»

Tõnnitleme

ARNOLD LUKS

60

Kallis kolleeg! Oled meie mäjas niivõrd omainimene, tuntud ja teatud, et Su elulugu ümberjutustada pole tarvidust.

Tuhanded tudengid ja aspirandid tunnevad Sind kui head lektorit, suurepäraselt metoodikut ja nõudlikku eksaminaatorit, kellelt peale marksistliku filosoofia ka aktiivset eluhoiakut saab õppida.

Teame Sind instituudi partei-komitee sekretäri asetäitjana ideoloogiatöö alal ja ühiskonnateaduste teaduskonna partei-büroo kauaaegse sekretäri-na. Mõned sekretärid ununevad ruttu, Sinu sekretäri-riks olemine on kindlalt meelde jäänud. Selle tagamaaks on Su 40-aastane partei-staaz ning suured parteitöö kogemused Tallinna Keskrakooni, Tapa ja Mustvee rajoonikomiteede sekretäri-na, EKP Keskkomitee instruktori ja osakonnajuhataja asetäitjana. Neid kogemusi oled kommunisti printsi-piaalsusega alati rakendanud.

Kateedri kollektiiv tunneb Sind asjaliku ülemuse ja väga delikaatse seltsimehena. Iga-tahes põhimõttekindlamat ja sõbralikummat, enam sirgjoonelist ja taktitundelist, nõudlikku ja abivalmist, püüdlitku ja tagasi-hoidlikku seltsimeest küll ei oska ette kujutada.

Sa võid seda kirja lugedes mõelda, et väga palju Sinu poolt tehtut on jäänud sin kahe silma vahele. On küll. Kõike lihtsai ei jõua ega tahagi loetleda, sest kõike võib kõkku võtta ühise nimetaja alla: Sa ei ole midagi teinud pealiskaudselt, oled kõike teinud ja teed järgimist-vääriva kohusetunde ja südame-sööjusega.

Me imetleme Sinu inimlikku suurust, Sinu mehisust raskuste ületamisel ja soovime edasiseks palju õnne, tervist ja jätkuvat energiat!

Kolleegid.

ÕPI GIIDIKS

Igal aastal külastab meie instituuti palju väliskülalisi. Huvibjektiks on neil eelkõige üliõpilased, nende õpingud, vaba aja veetmine ja sportimine. Üliõpilaste seas on palju neid, kellel on tulnud tutvustada instituudi elu kaugel tulnud külalistele. Vahele on küll raskusi keelega, meie kodulinnas näitamiseks jääb puudu teadmistest. Aastaid on meie instituut ühiskonnateaduste erialade nungas õpetatud ka guri ametit. Kõik on tähtsust ka sel aastal omandada guri kurse ja soov näidata instituuti ja linna vaatamisväärsusi (põhiliselt suveperioodil) — olete teretulnud! Vajalik on vene keele valdamine. Võrkeeltest on kõige vajalikum saksa keel, aga ka inglise keele oskajad vajame.

Instituudil on lepingud üliõpilaste valitavate vahetus-praktika organiseerimiseks 4 sotsialismimaa 8 kõrgkooliga. Igal aastal viigib meil ligi 120 üliõpilast Ungari RV-st, Saksa DV-st, Tšehhoslovakkia-st ja Bulgaaria-st. Sama arvu saadame ka meie üliõpilasi välismaale praktikale. Peale selle võta-

me vastu välispraktika gruppe NSV Liidu teiste linnade kõrgkoolidest, kes viibivad siin 2—3 päeva kultuuriprogrammi raames. Põhiline giidide töö seisnebki nende gruppidele ekskursioonide korraldamises.

Kursusi alustame oktoobri keskel ja lõpetame mai alguses. Loengud toimuvad üks kord nädalas. Oppekeeleks on vene keel — kuna kõik välisrühmad on muretsenud endale vähemalt ühe vene keele oskaja, kes tõlgib siis omakorda meigiidide selgitusi. Sageli aga on ilmnenud, et enamus sotsialismimaa tudengitest oskab hästi vene keelt.

Kursustele registreerime: 3. oktoobrist ruumis A IV-203, kell 9.00—16.00.

Giidide töö on suvel juunis, juulis ja augustis. On võimalus valida grupe vastavalt igatüve-suveplaanidele, koormus pole suur. Parematele korraldatakse preemiareis mõnesse NSV Liidu linna. Sellel sügisel oll reis Inuitskisse.

Ootame huvilisi!

Ühiskondlike erialade teaduskond, välisuskeid grupp

- 1. Eesti Põllumajanduse Akadeemia õppe-kasvatustöö standard. — Trt., 1983. — 125 lk.
- 2. Käitjs J. Kasvatustöö kompleksuse ja diferentseerituse ühtsus. — Trt.: Eesti Raamat, 1983. — 71 lk.
- 3. Проблемы высшей школы. Вып. 6. Методы определения и повышения эффективности учебно-воспитательного процесса. — Тарту, ТГУ, 1983. — 100 с.
- 4. Проблемы руководства научным коллективом: Опыт социал-психол. исслед. — М.: Наука, 1983. — 317 с. — Библиогр.: с. 307—315.
- 5. Сандлер И. В. Вопросы внедрения учебного телевидения в практику высшей школы. — М.:

НИИВШ, 1983. — 52 с. — / НИИ проол. выс. школы. Сер. «Средства обучения в высш. и сред. спец. школе». Вып. 4).

6. Тестовые контрольные работы как средство для оценки качества обучения. — М.: НИИВШ, 1983. — 20 с. — (Экспресс-информ. / НИИ проол. высш. школы. Сер. «Средства обучения в высшей и сред. спец. школе». Вып. 6).

WALLINNA POLOVETIK. KALJALINEKSE KOOLITEKNIK.

Trükkkoda «Ühisel», Tallinn, Põhik t. 60/61. Otsust partsema, rektorata, komitee EKSMO ja profsema Tallinnse muusikakeskuse instituuti «Tallinnse muusikakeskus». Tipograafia «Õhukõlu»; Pikk, 46/42. Toimetuse aadress: 20008 Tallinn, Kihitajate tee 5, TPI, 1. hoone, tuba 204, tel. 537-261. Aadress reklaamiks: 20008 Tallinn, Sõjaväe tee, 5, TPIK 3 korrus, telefon 264, fax 839-261.

Tell. nr. 2359 MB-06999 Hind 2 kop.

Vastutav toimetaja G. HAZAK